

M. H.!

Nogmaals als „oude bekende” in Uw Bond te mogen optreden, is mij een politieke weelde. Immers viel mij voor nu veertig jaren het voorrecht te beurt, voor de herleving van Uw politieke actie het initiatief te nemen; later, bij de geboorte van Uw Bond, mocht ik zelfs dienst doen als vroedheer; en sinds stondt Gij 't mij, tot dat ik Amsterdam verliet, toe, jaar in jaar uit Uw gelukkige Voorzitter te wezen.

Er spreekt hier meer dan heugenis. Er is hier voor mijn hart een trekken van oude banden. In de zeven-en-twintig jaren dat ik te Amsterdam als prediker, als man van de pers en ten slotte als hoogleeraar mijn dagtaak volvoerde, was ik meer dan half Amsterdammer geworden, en dat *bleef* ik toen ik van U ging, en dat ben ik nog. Nogmaals onder U te mogen optreden, maakt mij daarom dezen avond tot een feesture. Het heeft dan ook geen moeite gekost, mij hierheen te lokken. Toen Uw Bestuur mij riep, heb ik nog den eigen dag per keerende post geantwoord: *Ik kom*. En zoo sta ik dan weer in Uw midden, niet als van U vervreemd, maar als mij nog altoos nergens beter dan onder U thuis gevoelend. Gunt mij dan ook nu iets van Uwe, in ditzelfde gebouw, mij voor nu zeven jaren, zoo uitlokkend geschonken aandacht. Ik sprak toen *over* Bilderdijk, laat thans Bilderdijk's kernachtige klemspreuk van „de *Heilige Orde* dezer wereld” mij ten leiddraad wezen. Er is een Heilige orde Gods in 't *ationale* leven, een Heilige orde in *der Staten ordening*, en niet minder een Heilige orde in de *Opvoeding van 't kind*. laat mij daarom de drie groote vraagstukken van het *Tarief*, van het *Kiesrecht*, en van het *Schoolgeding* voor U ter toetse brengen. In alle deze drie toch druischt tegen de Heilige orde Gods een bajert in van menschenlijke verzinning, die we krachtens ons beginsel te weerstaan hebben, te weerstaan met geheiligde veerkracht óók bij de stembus die thans weer komt.